ბახტრიონი

ფასი 10.000 მ.

რედაქციის მისამართი: სამხედრო სკოლა, ლორის—მელიქოვის ქ. № 3. ტელეფ. 8—61 განცხადების ფასი: სტრიქ. 20.000. ხელის მოწერა სამი თვით 200.000 მ.

კვირეული სალიტერატურო და ინფორმაციის გაზეთი

№ 3 ორშაბათი 17 ივლისი. № 3

საქართველოს ს. ს. რ.

მომარაგების საბჭო ს. მ. უ. ს.

მმართველობა: ტფილისი, შტაბის ქ. № 2. ტელ. 9—24. 3—03.

გახსნილია მაღაზიები:

ელექტრო-ტეხნიკური, მანუფაქტურის, სასოფლო სამეურნეო, ავეჯეულობის, ტყავეულობის, თუთუნის, ქაღალდის, პარფიუმერის, მინერალურ წყლის.

სასახლის ქ. № 2 — უნივერსალური მაღაზია — სასახლის ქ. № 2

[illegible]

[illegible]

ვაჭრობა

ბორჯომის წყალი და ნარზანი

ბოთლებით და ყუთებით

სასახლის ქუჩა № 2.

გახსნილია პირველი

სახელმწიფო ყინულის დამამზადებელი ქარხანა

ს. ს. უ. ს. მომარაგების საბჭოსი

([illegible])

ყინულის სყიდვა ყველას შეუძლიან

დაკლებულ ფასებში

ამ ერ კავკასიის საგარეო ვაჭრობის კომისარიატის

სავაჭრო განყოფილების [illegible] იყიდება გერმანიიდან მიღებული კეროსინკები „პრეცს № 1". პრიმუსები და მინანქრის ჭურჭელი, იყიდება აგრეთვე ნარჟა [illegible] ფაროლე-ულობა, კოსტიუმები.

კონიაკი ანანოვისა, შამპანიური საზღვარ-გარეთულ მარკისა.

პირველ ხარისხის ფქვილი, შაქარი და სხვა.

მისამართი: ა. კ. ს. ვ. კ. სავაჭრო განყოფილების მაღაზია, ირაკლის ქ. № 10 (ხომხის ბაზარი).

ALL-RUSSIAN COOPERATIVE SOCIETY, LIMITED

ARKOS

Lyndon E. C z Sowiet Nouse, 49, Mooraqate Constantinopol, Rue Voivoda, Kapakouy, Nan.

არკოსი

[illegible]

ინგლისში და ოსმალეთში

[illegible]

გამგეობა ლონდონში. [illegible]

წარმომადგენლობა საქართველოში

ტფილისი—[illegible] ქ. № 11 [illegible] № 16 ([illegible])

ბათუმი—[illegible] ქ. № 49 ([illegible])

ახალ საზღვართან

[illegible]

ოდნავი შესწორება ჩემი ფიქრით: ტიციან? — თეით რობაქიძის პოეზია, განსაკუთრებით მისტერია—დრამა „ლონდა," რომელიც მოგვის სინთეტიურ ათვისებით და რომელშიაც მოცემულია მისტიური თვალთვლება და რაინდული შეხვედრა კულტის—ეროსის;

პაოლო იაშვილის მისტერია მზის და უკანასკნელად ხილვა „ხახულის ღვთის მშობლის;" ვალ. გაფრინდაშვილის ორფეულის მისტიკა და ტიციან ტაბიძის პირვანდელი რომანტიზმი, (ქალდეას ქალაქები) რომელიც ცხელია წარმართულ ლოცვით—გადახვევაა ფენომენალურ ხაზიდან. მისი ლურჯი ტაძარია ცაში ატეხილი დალურჯებულად.

ვფიქრობ ამ მისტერიულ გზას გაივლის სიმბოლისტური შკოლა ჩვენში.

გრ. რობაქიძე სწერს „ჯვარი ვაზისას" მისტერიის სიმფონიურ ფერებით მეტყველს. დაიწყება ძიება მარად სიმბოლოსა." უკანასკნელის როგორც ირაციონალურის განცდა რეალურის მეტად. ამიტომ ნამდვილი სიმბოლიზმი რეალისტურია მთლად. სხვა რა საზე მიიღებს სიმბოლი მარადი.

საქართველოში არის ორი კულტი ძველთაგანვე მომდინარე: თეთრი გიორგის და ღვთის მშობლის. მარადი ვაჟურის და ქალურის მარად. პირველი ეროსია ქართული პოეზიის.

საქართველო კი ქალურია უფრორე თავისი ლაჟვარდი და ლია ხაზებით ღვთისმშობლის ხატი: ეზენცია—[illegible]. ეროსი ხატისადმი (ЛИК) როგორც განცდა ესთეტიური არის სახელური ახალი რომელთანაც ახლო დადგება ქართული პოეზია. აქ მოხდება შეხვედრა წმინდა ესთეტიურ ფორმალიზმის და ეგზოტიურ ხილვის დაკარგულ ღმერთისა.

შალვა აფხაიძე.

ქართული სიძველეების ჩამოტანა რუსეთიდან

8 ივლისს მოსკოვიდან დაბრუნდა სახალხო განათლების კომისარი დავით კანდელაკი. მოსკოვში ყოფნის დროს, რ. ს. ფ. ს. რ. განათლების კომისარიატთან შეთანხმებით. მან დაიწყო რუსეთიდან ქართული სიძველეების ჩამოტანის საქმე. ამ მხრივ მისი ღვაწლი პირდაპირ დაუფასებელია და ქართველი ერისგან უსათუოდ უდიდესი მადლობა ეკუთნის.

17 ივნისს, სიძველეთა ცნობაში მოსაყვანად და ჩამოსატანად მოსკოვში მივლინებულნი იყვნენ პროფ. კორნელი კეკელიძე და პავლე ინგოროყვა. აქვე მოგვყავს რუსეთში გაბნეული ქართული სიძველეების სია, რომელიც ამოღებულია მოკლედ პავლე ინგოროყვას მოხსენებიდან:

აზიის მუზეუმის სამეცნიერო აკადემია

აქ მოთავსებულია ძვირფასი კოლექცია ძველი მანუსკრიპტების, ხელნაწერებისა და ძველი ნაბეჭდი წიგნების. ამ კოლექციის საფუძველს შეადგენს ბიბლიოთეკა ბატონიშვილის თეიმურაზისა (1782—1846) გიორგი XIII ძის. ეს ბიბლიოთეკა წარმოადგენდა საქართველოს სამეფო სახლის წევრთა საგვარეულო ქონებას. თეიმურაზი ითვლებოდა რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის საპატიო წევრად და 1848 წ. აკადემიკოს მარი ბროსეს რჩევით თეიმურაზმა ეს ბიბლიოთეკა გადასცა უსასყიდლოთ სამეცნიერო აკადემიას. მანუსკრიპტების ამ ძვირფას კოლექციას შეემატა სხვა ქართული ხელნაწერები გატანილი როგორც საქართველოდან, ისე საქართველოს გარეთ მდებარე ძველი ქართული მონასტრებიდან. (მაგ. იერუსალიმის ჯვარის ძველი ქართული მონასტრის ბიბლიოთეკიდან, XI—XIII-ს).

პეტროგრადის საჯარო ბიბლიოთეკა

აქ მოთავსებულია მდიდარი კოლექცია ქართული მანუსკრიპტებისა, რომელთაგან უძველესი ხელნაწერები VII—IX საუკ. ეკუთნის. ამ კოლექციის საფუძველია ბიბლიოთეკა ქართველი ეპისკოპოსის ივანე გრიგოლის-ძე გრუზინსკისა. გრუზინსკის კრება შეიცავს 361 ხელნაწერს. (მათ შორის ტბეთის სახარება 995 წ. საეკლესიო სურათებით შემკული) 76 სხვა და სხვა აქტებს და ავტოგრაფებს, და 101 ძველ ნაბეჭდ წიგნს, სულ 538 ნომერს. 1880 წ. ივანე გრუზინსკიმ ეს ბიბლიოთეკა გადასცა დასაცველად საჯარო ბიბლიოთეკას უსასყიდლოთ.

ამ ძვირფას კოლექციას შემატა სხვა ძველი ქართული ხელთნაწერები გატანილი ქართული მონასტრებიდან და სიძველეთ საცავებიდან-როგორც მაგ: ძველი ქართული სასულიერო საგალობელთა წიგნი, გადაწერილი პერგამენტზე და პაპირუსზე, VIII—IX საუკ. წაღებული ეპ. პორფირის მიერ იერუსალიმის ჯვარის მონასტრიდან, ორი ფურცელი ფსალმუნისა, გადაწერილი პაპირუსზე, VII საუკ. წაღებული სინაის მთის ეკატერინეს ძველი მონასტრის ბიბლიოთეკიდან; ჟრუჭის სახარება ბიჭვინთის საკათალიკოზო ტაძრიდან; განსაკუთრებით შესანიშნავი სახარება სამეგრელოს მთავრების დადიანების წიგნთ-საცავებიდან, ქართულ-ბერძნული ტიპიკი შემკული საეკლესიო მინიატიურებით სხ.

პეტროგრადის სხვა სიძველეთ-საცავები

ქართული სიძველეები დაცულია პეტროგრადის სხვა ადგილებშიც, სტროგანოვის მუზეუმში ინახება გელათის სახარების შესანიშნავი ხელოვნებით შესრულებული ყდა, გატაცებული გუბერნატორის ლევაშევის მიერ. საზამთრო სასახლეში: ჯვარი, სანაწილე, მინიატიურული სახარება. ქართული ხელნაწერია დაცული აგრეთვე პეტროგრადის სასულიერო აკადემიის ბიბლიოთეკაში. საარტილერიო მუზეუმში ინახება იარაღები ქართულ წარწერებით (სხვათა შორის ორი ზარბაზანი რაჭის ერისთვის როსტომის 1756 წ. თარიღით.)

აგრეთვე: სინოდის ბიბლიოთეკასა და არქივში,

ალექსანდრე მესამისა და შტიგლიცის მუზეუმებში და სოფელ ლევაშოვში. (ფინეთის რკინის გზა.) ლევაშოვების კარის ეკლესიაში ინახება ქართული ნივთები (გვირგვინები და სხვა.) გატანილი გუბ. გუბ. ლევაშევის მიერ.

იარაღების პალატა

იარაღების პალატაში დაცულია: 1) საქართველოს მეფეთა გვირგვინები: დედოფალ თამარის გვირგვინი წარწერით XIII ს.; ირაკლი მეფის გვირგვინი XVIII გიორგი მეფის გვირგვინი, საყდარი, ტახტი და სხვა ქართული სიძველენი, უპირატესად იარაღები.

საგარეო საქმეთა სამინისტროს მოსკოვის მთავარი არქივი.

აქ მოთავსებულია: ორგინალი 1783 წ. დადებულ ხელშეკრულებისა საქართველოსა და რუსეთს შორის ქართული დედნები გარმატებისა და სხვა ისტორიული საბუთების ქართული მანუსკრიპტები, მათ შორის ძველი ხელ ნაწერი შოთა რუსთაველის „ვეფხის ტყაოსნის" აგრეთვე მანუსკრიპტები ბატონიშვილი დავით ბაგრატის ძის გრუზინსკის კოლექციიდან.

სურათები. მათ შორის დავით ბაგრატიონ-ძის გრუზინსკის კოლექცია (გადმოცემული 1888 წელს) სულ 20 სურათი: ა) აკვარელის სურათები ქართველ მეფეების და ბატონიშვილების. ბ) პორტრეტი ირაკლი II, გიორგი XIII და სხ.; გ) სურათი რუსთაველის.

რუმიანცევის მუზეუმი

აქ დაცულია მანუსკრიპტების ხუთმეტიოდე ნომერი. მათ შორის საყურადღებოა ვარიანტი „ქართლის ცხოვრებისა" თეიმურაზის ბიბლიოთეკიდან.

ქართული სიძველეები დაცულია აგრეთვე მოსკოვის სხვა სიძველეთ საცავებში: საპატრიარქო სალაროში, ისტორიულ მუზეუმში, მოსკოვის მიძინების ტაძარის სალაროში, მოსკოვის დონის მონასტერში, მოსკოვის სინოდალურ სტამბაში სინოდალურ ბიბლიოთეკაში, კოფიელ ლაზარევის ინსტიტუტში, იუსტიციის სამინისტროს ცენტრალ არქივში.

მოსკოვის სობორის საიკლეში არის სამხედველის ბეჭდ, წარწერით: „მეფე ეკლესია საქართველოისა დავით-ძე რუსუდანისა აღმშენებელი წმინდისა სამეფელისა სასყვებლისა აბის".

კიევი

კიევის, წლევის, ლავრის, სალაროში დაცულია: მიტრა და ანტიმინსი იმერეთის კათოლიკოზის მაქსიმესი, კიევის სასულიერო აკადემიის მუზეუმში დაცულია ქართული ხატები 10 ცალი; ენქერი, ართვინის ერისთვის რევაზის ასულის მარიამის წარწერით. საეკლესიო საარქიოლოგიო მუზეუმის ბიბლიოთეკაში: მეათე საუკ. ქართული ხატები სინას მთის მონასტრიდან და დოკუმენტები ქართული შოთამ აყლითისა. სოფიის ტაძარში საპატრიარქო ომფორი ანტონ II-ის ბრძანებით დამზადებული.

ლივადია (ყირიმი)

სასახლის კარის ეკლესიაში დაცულია ქართული ხელოვნების უშესანიშნავესი ძეგლთაგანი—მინაქრის ხატი ღვთისმშობლისა, გატანილი სიონიდან:

ქართული სიძველეები რუსეთის სხვა ქალაქებში

ქართული სიძველეები გარდა ზემოხსენებულ პუნქტებისა დაცულია აგრეთვე რუსეთის სხვა ქალაქებში, სადაც სცხოვრობდენ საქართველოს სამეფო სახლის წევრნი- ეს პუნქტებია:

ნიჟნი-ნოვგოროდი. (ლისკოვო, გამზინი, ტერიოშკოვი) აქ სცხოვრობდა ვახტანგ VI შთამომავლობა.

ბატონიშვილები: ბაქარ, ლეონ, ალექსანდრე, იოანე, აქვე სცხოვრობდა საქართველოდან 1811 წ. გადმოსახლებული ანტონ II კათალიკოზი. ასტრახანში აქ ცხოვრობდენ მეფეები: ვახტანგ VI და თეიმურაზ II ისინი აქვე დასაფლავდენ.

ვორონეჟი. აქ სცხოვრობდა საქართველოს უკანასკნელი დედოფალი მარიამ.

ტულა. აქ სცხოვრობდენ საქართველოდან გადმოსახლებული ბატონიშვილები.

ტობოლსკი. აქ ინახება ქართული გარეჯამიანი.

გეორგიევსკი. აქ დადებულ ხელშეკრულება 1783 წ. საქართველო-რუსეთ შორის და ქართული სიძველენიც აქ ერთიდან მოგროვდა ამ პუნქტში.

ყაზანი. აქ ინახება ვახუშტის ქარტები.

პოლტავა. პოლტავის გუბერნიაში იყო ქართული კოლონიები, რომლებიც დაარსეს ვახტანგ VI-ესთან გადმოსახლებულ ქართველ თავად-აზნაურობამ. პოლტავაში ორმოცდაათი წელი ცხოვრობდა პოეტი დავით გურამიშვილი.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს პოლტავას, სადაც იყო კოლონია ქართველ მწერლების. აქ სცხოვრობდა გეოგრაფი ვახუშტი.

ყველა ეს სიძველეები ადგილობრივ უნდა გამოიკვლიოს კომისიამ, რადგან ყველა მათგანი არ არის ზოგიერთ ცნობაში მოყვანილი.

ლიტერატურული ქრონიკა

პავლე ინგოროყვას მოხსენება.

ივლისის 16, საღამოს 9 საათზე ხელოვნების სასახლეში ახალი მწერლობის კავშირის სხდომაზე პავლე ინგოროყვა წაიკითხავს მოხსენებას:

„მერვის ქართულის დიალექტიზმები ვეფხის ტყაოსანში".

კრებაზე დასწრება შეუძლია მხოლოდ საგანგებო ბარათებით მოწვეულთ.

ქართული პოეტები რუსულად. მოსკოვის და ბერლინის გამომცემლობას გელიკონს განზრახული აქვს გამოსცეს რუსულად ქართულ პოეტების ლექსების თარგმანები. წიგნში ამ ლექსების გარდა რომელიც შედის ნიკოლო მიწიშვილის წიგნი „Поэты Грузии" იქნება აგრეთვე ახალი ლექსები. ამ წიგნის გამოცემას ხელმძღვანელობს გიორგი ლორთქიფანიძე.

მოქანდაკე ი. ნიკოლაძის იუბილეისთვის. მოქანდაკე იაკობ ნიკოლაძეს წელს ოქტომბერში უსრულდება 25 წლისთავი რაც პირველად გამოფინა „დიდების ტაძარში" მხატვრების გამოფენაზე 1897 წელს ოქტომბერში შოთა რუსთაველის მთელი ფიგურის ქანდაკება: ამის შემდეგ იაკობ ნიკოლაძე მთელი ამ ხნის განმავლობაში ერთად ერთი მოქანდაკე იყო საქართველოში და დაუზოგავადაც მუშაობდა. დღეს ის მოწვეულია საქართველოს სამხატვრო აკადემიის პროფესორად. ქართველ ხელოვანთა წრეში დაიბადა აზრი, რომ ოქტომბერში ბ-ნ იაკობ ნიკოლაძეს იუბილე მოეწყოს, რომელსაც ექნება ეროვნული ხასიათი- ამ დღისთვის მზადდება წიგნი, რომელიც დასურათებული იქნება პატივცემული მოქანდაკის მთელი მხატვრული მოღვაწეობა და აგრეთვე შეკრებილი იქნება, რაც მის აქამდე უმუშავია ჩვენ გაზეთში დაიბეჭდა მთელი რიგი წერილების ი. ნიკოლაძის შემოქმედებაზე და აგრეთვე მოქანდაკის მოგონება როდენის შესახებ, რომელთანაც პარიზში ის დიდხანს სწავლობდა.

ანატოლი ლუნაჩარსკი ტფილისში. ავგისტოში ტფილისში ჩამოვა რუსეთის განათლების სახალხო კომისარი ანატოლი ლუნაჩარსკი ლუნაჩარსკის განზრახული აქვს ტფილისში წაიკითხოს მთელი რიგი ლექციების განათლების და ხელოვნების საკითხებზე.

რუსული წიგნი ნ. ბარათაშვილზე. რუსეთის სახალხო განათლების კომისარი ანატოლი ლუნაჩარსკი სწერს ნ. ბარათაშვილზე. ნ. ბარათაშვილს ა. ლუნაჩარსკი გაეცნო იმ წიგნით, რომელიც ცბილებან გამოიცა რუსულად სახელმწიფო გამომცემლობაში პოეტი ვალერიან გაფრინდაშვილის თარგმანით და რედაქციით.

ქართულ ჟურნალ-გაზეთების კოლლექციის შეძენა

სამეცნიერო დაწესებულებათა მმართველობამ შეუთანხმდა ალარა სახალხო კომისარიის საბჭოს წინაშე შეიძინოს ვ. გოდოლიასაგან ქართულ გაზეთების კოლლექციის შესაძენად 60,000 მანეთის გაღების შესახებ.

შეთანხმებულობა შეწყნარებულ იქნა. შეძენილი კოლლექცია გადაეცემა საქართველოს მუზეუმს.

კოლლექციაში წარმოდგენილია მთელი ქართული პრესა სერგეი მესხის დროიდან და დაცულია მთელი მარქსისტული ლიტერატურა.

საზღვარ-გარედ

პოეტ ვ. ხლებნიკოვის გარდაცვალება. 28. ივლისს ს. სანტალოვში (ნოვგორ. გუბ.) დამბლით გარდაიცვალა რუსულ ფუტურიზმის ბელადი და პოეტი ველემირ ხლებნიკოვი.

„დადა".

სოციალისტურ ორგანო „Journal du Peuple" ში დაბეჭდილია წერილი დადაისტის რ. დესერნის, რომელიც აშუქებს პოლიტიკურ რევოლუციონერების რეტროგრადობას და „დადას" წმინდა რევოლუციურ როლს.

„მა" ს აღკრძალვა

უნგრეთში ხორტის მთავრობამ აკრძალა ვენაში ახალგაზრდა უნგრელ პოეტების და მხატვრების ჟურნალ „მა". ს შემოტანა. ცენზურა იჭერს სოციალისტურ ლიტერატურასთან ერთად თვით კუბისტურ სურათების რეპროდუქციებს.

საერთაშორისო კონგრესი

პარიზში შესდგა საერთაშორისო კონგრესი თანამედროვე სულის დასაცავათ დირექტივების შესამუშავებლად.

კომიტეტის შემადგენლობა: ჟორჟ ორიკ—კომპოზიტორი; ანდრე ბრეტონ, „Litterature" რედაქტორი; რობერტ დელონე, მხატვარი; ფერნანდ ლეჟე, მხატვარი, ამედე ოზანფან, რედაქტორი „Esprit Nouveau" ჟან პოლანი, როჟე ვიტრაკი რედაქტორი „Aventure" და სხ.

მოგზაურობა ანთიკით.

I

ღრმა წარსულისკენ მიმაქანებს ცხელი ანთება.
მაწვდის ზღვის დროთ ქალდამების მძიმე გასაღებს.
ათასნაირი სანახავი შენ მებანდება,
მაგრამ ვერცერთი ჩემს წინაშე თავს ვერ ასაღებს.

გზაზე სივრცენი მიმლებიან ლურჯ კამარებად,
და აღარ ვიცი დასასრული სადმე თუ არი.
ბრძოლებს უთვალავს და უთვალავ დასამარებას
მძლავრად დასწერდა შურდულივით გადაფარე.

ძვირფას ელადას ვესტუმრები მე უწინარეს,
ღმერთების მაღალ სამოძღებელს ეხედავ ოლიმპი,
თავს წამოდგომიან საკურები ხიმერებს მშენარეს,
და ციკლოპები უზარმაზარ ქვებს, დაათრევენ.

ჰკვდის ატიკა, ბეოტია და არკადია;
შუქთა კასკადებს ხელგამლილად აფრქვევს ჰელიოს.
თეთრი ჯოგები მინდვრებიდან აღარ გადიან,
მაგრამ არგუსი როდი უშვებს იმათკენ იოს.

იუპიტერი გადმომდგარა ოლიმპის სერზე;
ხიბლავს მიწაზე ცხლა იმას სულ სხვა ასული:
მაღლ ევროპა გაჰქენებულ ხარის კისერზე
დაეკიდება ფერმიხდილი და გულწასული.

ენახე ჰომეროს, ჰესიოდი, საფო, პინდარი,
აკროპოლისი და პალადის ძველი ღიადი.
უშმობს სალამინს მარათონის მწვანე მინდორი
და ხმლებს ლესავენ თემისტოკლე და მილტიადი.

მეფურ დიდებით შემოსილა ღინჯი პერიკლეს,
პროპილეიის ბრწყინვალებამ ყველა მოხიბლა.
მაგრამ ფიდიოს საუკუნოდ ოქროს ვერ იკლებს
და ყრუ ღმერთი ეშხადება ასამობელად.

ვიდრე ელინი ჰაბუკია ღვინის ვერ დალევს,
ალკივიადე კი ქეიფობს გათენებამდი.
ისერის სიტყვებად დემოსთენე ცხელ ნაღვერდალებს,
მაგრამ ერევა მას კამათში ტლანქი დემადი.

განწირულ მზარეს არაფერი არ ეშველება,
და სასიკვდილო შემოდო მას უცებ ალი;
სიგრძით სიგრძეზე ის უშეროდ გაითელება
მაკედონელის ფალანგებით და ბუცეფალით.

დედოფალივით ასვენია მკვდარი ელადა,
სული დალია მან ტირილით და მუდარებით.
რომა ველური წინ წამოდგა ქვეყნის ბელადად,
და დაიყარა დედამიწა შენის ტარებით.

ისმის ჰიმენი მკერდგაჰფეულ ულაყ ცხენების;
ზეცა დაბნელდა ლეგიონთა ამოძრავებით.
მეფეთ—მეფეებს ეძინიათ გადაყენებას
და სატრაპები აკანკალებენ, როგორც კრავები.

ცხვირმაღალ სარდალს გასაჭირი აღარსადაქვს.
სწყალობს რომის ხმალს ხან სიმკვეთრე და ხან ლიბალი.
ეილმოსულ სენატს ბრძოლის ცეცხლი ზღვაზე გადააქვს
და დაილეწენ კართაგენი და ჰანიბალი.

ჰზიდავ, მზესავით ვამობრწყინდა რომის დიდება,
მაგრამ ის თავის ნერონებს შხამში აწურებს.
მას არ აშინებს ბედისწერის გადაკიდება
და ილტაცებით ეგებება ტრიუმფატორებს.

უკვე ფლავენ ბნელ ღამეში მასრა დანებს,
ძმობე ღალატით კეისრების გზა გალიეულა,
აშხრაბობის და სიგიჟის ჩარაღდანებით
ტახტზე ადიან მესალინა და კალიგულა.

მეგი მონები გადირბიან ჩუმად ყანებში,
გარეკნილ ვესტალკებს საწოლელზე ცეცხლი უქრებათ.
თეთრი სასახლის მარმარილოს დერეფნებში
მთვრალი ნერონი დაბარბაცობს და იმუქრება.

მაგრამ მე გული ამითრთოლდა სულ სხვა ჩვენებით,—
ლანდი ძვირფასი ისახება ბრძოლის მინაზე:
მოდის კორინა თავდახრილი დაღლილ შვენებით
და კაბის კალთებს მწვანე არიდებს ღვთიურ სინაზით.

ის ცოდვილია და უმანკო ვით მონაზონი,
და სახე მისი ნაღვლიანი ჰგავს ელეგიას.
დატყვევებული წაიყვანეს სადღაც ნაზონი,
და დასასრულად მას არავინ არ შველებია.

გადაიკარგეს ის შორეულ, ზღაპრულ დღეთის...
კაპიტოლიუმს თუ იკლებს თავს დასველებით!
აღბად დარბისკენ წელში უკვე მიილტვის ის
და დასცინიან მის სიუბეზრე და ბილებები...

მოვკვდი და უკან გაჰყავებულს გულით საფლავებს,
ოფლმა დამასხა და თვალები გადმოვაბრუნე.
მაგრამ ჯერ ისევ გაიცეცხლი სულს მოჩადრუკებს
სიკეთეო საშინელი გამოიხვდილი.

II

ვუარნობ ჰორიზონტიელ მანძილისებურ თავებ დახრილებს.
სწერენ, რომ ჯერსაც უმოვათი ჩემი წაბაღი,
ვიცი რომ ჩემ შებლს ვერაფერი ვერ გადაფრინეს,
და სიდედრეთის პოლიციაზე გაჰხდავ დროშამდე.

თიელლეწიყლენ ზეწრად გადმეშლა ველი ტრიალი.
სუნთქვა შეჰკვრა, შეეჭარხლე და ეჩრდილები.
სიმეთრობა და სიჩუმე ეხსო შორიელი
წინ შემეგებენ, ვით სამეფოს დარბაისლები.

ნელა ამოდის ცეცხ მთვარე უზარმაზარი,
ყრილის კონცხებზე ძლივს ფეცელე გადმოთოვა,
მკვდარი ფლობის ვაიზარავ, როგორც ლაზარე.
მაგრამ ჯერ მისი გაცოცხლება კიდევ ადრეა.

თეთრი დაოვები—ყინულოვანი სფინქსები—
წამოყეტემეღებ და კისრები წაიტეხეს,
აშწყვიოთ სიღრმეებად წინა ტრიუმი
და ვარსკვლავები ჩამოყარდნენ ჩუმად უცქერის.

ცას შეაუღლა დედამიწამ თავის ჩრდილით,
მაგრამ ორმოცი დაუქონდა უკან ძმისა,
პაერში მატკ შეიღება სისხლი თავისით
და მოწყვეტილი ძარღვისა დარგლი მძიმე ქვასავით.

დია

I

დიის ალერსი

განათებულზე ჩემი დია,
ვიდრე სხვა დროს, ლიადია!
ყვავილებით მოკაზმულსა,
სიყვარულის ღიღლიცლსა
ფერხთით ფლისტი გაეხდია!
უალერსებს ჩემს ძველ წყლულსა
არ მაშორებს თვალით თვალსა.
სანატრელო, კოხტა დია!
ჩემთან მოდის ბინდის ჟამსა.
არაკუნებს ჩემად კარსა.
გალობს ფუძოს სავალობელს,
რაც ყრმას ჯერ არ გაწმიკდია.
ამ სოფლიურს მიჰროშს დარდსა.
ნექტარს მამშვეს დამათრობელს
სატრფიალო ჩემი დია!

დიის განცხრომა.

ჩემკენ დახარა მან ერთხელ თავი.
გაშლილ თმის ტალღამ ორივ დაგვფარა.
წელზე მომხვია მთოლვარე მკლავი.
ზღვის ქაფი აგრე არ არის ნაზი
არც გარს ეხვევა ხეს უსურვაზი,—
როგორც ის ვნებით შემომეხვია,
ცელქი, თამამი, ნარნარი დია!

დიის სიზმარი

ჩემს ოთახში დიას სძინავს, ზედ ლეჩაქი ჰხურავს მუქი;
მოქნილ ტანის სიმშვენიერს ეფინება ჩემს გულს შუქი.
გადავწვდი მის თხელ საბურს, მძინარს თვალი გავუსწორე;
გაიღვიძა, გაიღიმა და უსიტყვოდ ვეამბორე.

დიის სახე

ცხოვრებაა ჩემი დია: სოფლის ეშხი, სოფლის ვნება;
ზეციური სხვას დაუთმო, თვით არჩია მიწის შვება.
თუ დაუწყე საუბარი, რომ არსებობს ზეარსება,—
იგი ცეკვავს უდარდელად, ჩემს სიტყვაზე ეცინება;
მაინც მიყვარს ჩემი დია აგრევე სიღრმით, ვით ოცნება:
ორ არსებას შეითვისებს ჩემი ერთი პიროვნება!
აღარ ვიცი, ამ ორს შორის აწ ვინ უფრო დიადია:—
უხილავი ჩემი ლტოლვა, თუ ხილული ნორჩი დია?!

დიის მეტოქე

ერთხელ ეტლით შორს წავედით: გვიმართავდენ ლღესასწაულს
რა ვილიდ, იქ იცმოდნენ ბოროტსა და ბნელს სასწაულს
ლვინის ნაცვლად მისცეს შხამი, მომიწამლეს საყვარელი;
შინ დავბრუნდით. დიამ მითხრა ეჭიეო ჩემი მკვლელი!

დიის სიკვდილი

აჰ, გზაში რარიგ იტანჯებოდა.
„მიშველე რამე“ მეხვეწებოდა.
ვერას ვშველოდი, გული მწყდებოდა.
ჩემს მკლავზე მწოლსა სული ჰხდებოდა.
ნაზის ხელებით მკერდს მეკვრებოდა,
არ ჰსურდა ტურფას გამშორებოდა.
ო, დიავ! გუშინ მისთვის ჰხარობდი,
რომ ხვალ მზე აღარ გავთენებოდა?
მან მითხრა:—ამას მე წინად ვგრძნობდი,
ერთხ ჩემი ბედი შეშურდებოდა.

მკვლელი გამოტყდა

ჩემი დია მოსწყდა სოფელს, დღეს ვატარებ მისთვის შავებს;
მიწათმყოფი ველარავის ველარაფერს დაუშავებს!
მოუსვენრად აწ ვსტებ ღამეს, დილით ვსდგები გულით მკვდარი,
თვალით ვეძებ ჩემს გოგონას, და ამაოდ—აღარ არი!
მარტოდ მყოფი გულში ვსტირი, არას ანახს გარედ სახე;
მსურს გავიგო, თუ ვინ უმტრო ვინ დაუგო მიჯნურს მახე.
და ერთს დღესა ბარათს ვიღებ. მით დამატყდა თავსა ზარი:
ვსცან, ყოფილა დიის მკვლელი ქალი, მისივ მეგობარი!

ქიზიყი. **სანდრო შანშიაშვილი.**

არტურ ლ ისტი.

წრეულს სრულდება სრული ოთხმოცი წელიწადი, რაც საზღვარგარეთ ამავე-ზე გამოვიდა ჩვენი მწერლობის ერთ-გული მეგობარი და გერმანული ლიტე-რატორი არტურ ლეისტი.

ქართულ ლიტერატურაში მისი შემოყვანა გეტეუნის ილია ჭავჭავაძეს, რომელ-მაც პირველმა დაინტერესა არტურ ლეისტი საქართველოთი საქართველოში ჩამოსვლიდან არ შეცვლილა მისი სიყვარული ქართულ კულტურისადმი და დღესაც, როცა არტურ ლეისტს უსრულდება ლიტერატურული ოთხმოცი წელიწადი, მისი უკანასკნელი წიგნი არის, წიგნი ქართველ მწერლებზე.

არტურ ლეისტი დაიბადა 1852 წ. 8 ივლისს, ქ. ბრესლავში, (სილეზია) სადაც მამა მისი იყო მასწავლებლად და გაზეთის თანამშრომლად. გიმნაზიის გათავების შემდეგ ორი წელიწადი ისმენდა იურისპრუდენციის ლექციებს. შემდეგ ერთი წელიწადი დაჰყო კრაკოვში, სადაც შეისწავლა პოლონეთის ლიტერატურა. აქ იგი აღვილობრივ გაზეთებში ათავსებდა ლექსებს პოლონურ ენაზე. მცირე ხანი დაჰყო ვარშავაშიც, აქ გაიცნო პოლონეთის მწერლები და სხვათა შორის ჰენრიხ სენკევიჩი,

1878 წ. მან დასტოვა ვარშავა და მასწავლებლად შევიდა ერთი პოლონელი მემამულის ოჯახს, ვილნის გუბერნიაში. აქ ის ბევრ დროს პოულობდა სამეცადინოდ. აქ 6 წლის ყოფნაში მას ხელთ უვარდება მოდენშტეტის წიგნები საქართველოზე. დაინტერესებული საქართველოთი, იგი მიწერ-მოწერას იწყობს „სამშობლოს“ ავტორ დავით ერისთავთან, რომელიც უგზავნის ლეისტს ქართულ წიგნებს და წიგნებს საქართველოზე.

ამ წიგნების შემწეობით მან შეისწავლა რა დამოუკიდებლად ქართული ენა 1882 წ. ლაიპციგის ერთ ჟურნალში დაბეჭდა წერილი „დავიწყებული ლიტერატურა,“ რამაც დიდი ყურადღება მიაპყრო მკითხველების. მალე მან მიიღო წერილი ილია ჭავჭავაძისგან, რომელიც უწვევდა, წამოსულიყო საქართველოში. მხოლოდ ორი წლის შემდეგ 1884 წ. როცა რამდენიმე წერილი საქართველოზე უკვე დაბეჭდილი ჰქონდა გერმანულ ჟურნალებში, ის გამოემგზავრა თბილისს, სადაც დაჰყო ოთხი კვირა, აქედან ორი კვირა საგურამოში, ეს მოგზაურობა მან მოათავსა ჟურნალში და შემდეგ დაბეჭდა ცალკე წიგნად „Georgien“.

1885 წ. არტურ ლეისტი ვადმოსახლდა საქართველოში და სულ მალე გერმანულად გადათარგმნა: ალ. ჭავჭავაძე, გრიგოლ ორბელიანი, ნიკ. ბარათაშვილი ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი რაფ. ერისთავი, მამია გურიელი და ბაჩანა. ეს თარგმანები ჯერ იბეჭდებოდა ცალკე გერმანულ ჟურნალებში, შემდეგ 1887 წ. ლეიპციგში მან გამოსცა კრებული „Georgiche Dichter“ („ქართველი პოეტები.“) ამ წიგნმა გერმანიაში დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. ჯერ კიდევ 1866 წ. ილიას და ვანო მაჩაბლის დახმარებით ის შეუდგა „ვეფხის ტყაოსნის“ თარგმნას გერმანულ ენაზე და სამი წლის შემდეგ დაასრულა. ამასთანავე გერმანულ ჟურნალ გაზეთებში ის ათავსებდა თარგმნილს ქართველ პოეტებიდან. 1889 წ. მან დასტოვა საქართველო და მოიარა პოლონეთი, გერმანია და ავსტრია. მცირე ხანს ცხოვრობდა ფლორენციაში, რომში და 1892 წ საბერძნეთზე და რუმინეთზე გამოვლით კვლავ დაბრუნდა საქართველოში.

1891 წ. ავსტრიაში მან დაბეჭდა დიდი მოთხრობა ქართული ცხოვრებიდან „ბინა ვარამაშვილ“. რომელიც ვანო მაჩაბლის თარგმანით დაიბეჭდა „მოამბეში“ 1897 წ. 1900 წ. მან დრეზდენში დაბეჭდა „ქართველი პოეტები“ სამადლობელი წერილები მან მიიღო გერმანელების გარდა, ტოკიოდან, ჩეხიიდან, იტალიიდან, ნორვეგიიდან და სხვა. სწორედ მაშინ ქართული ლიტერატურა პირველად შევიდა „მსოფლიო ლიტერატურაში.“ 1904 წ. გამოსცა 324 გვ. წიგნი „ქართველი ხალხი“, რომელმაც სულ მალე ფართე მნიშვნელობა მოიპოვა. ამ წიგნზე ილაპარაკა ფრანგული, იტალიური და ინგლისური პრესა. 1909 წ. დრეზდენში გამოსცა „მეზავრის დღიური“ რომელშიც ეხება ქართულ სინამდვილეს.

ახლა დამზადებულია ამ წიგნის მეორე გამოცემა დამზადებულია მეორე გამოცემისათვის „ქართველი ხალხი,“ და მესამე გამოცემად „ქართველი პოეტები“ 1917—19 წ. წ. არტურ ლეისტი ჰბეჭდავდა თავის ცნობილ მოგონებებს ილია ჭავჭავაძეზე. 1900—12 წ. ბერლინის ჟურნალში „Das literarische Echo“, პერიოდულად ჰბეჭდავდა ქართულ ლიტერატურაზე.

არტურ ლეისტი ისევე ჯანით განაგრძობს მუშაობას და ამ ჟამად მას უკვე დამზადებული აქვს დიდი ნაშრომი „ადამიანები და საგნები წინ აზიაში.“ სადაც საკმაოდ დახასიათებული საქართველო და ქართველობა.

იმედია, ქართველი საზოგადოება გაიხსენებს არტურ ლეისტს მთელი თავისი სიყვარული და საქართველოს მწერლობის ორივე კავშირებიც იზრუნებენ, რათა შესაფერისად იქნეს ეს დღე მოწყობილი.

არსენას საფლავი

ცნობილია, რომ ხალხში მეტად პოპულიარული გმირი—არსენა ოძელაშვილი მოკლეს მეხეთაში (მუხათგვერდის ტყეში—მეორმოცე წლებში) მეხეთელებმა გადმოასვენეს მისი გვამი და დამარხეს მტკვრის პირზე. შემდეგში დუშელ კაზელებმა დაადგეს საფლავის ქვა, რომელზედაც ამოჭრილია თითონ არსენა მთელი ტანით, ქვამ ლექსის წარწერით. როგორც მეხეთელები, ისე სამხედრო გზის მოგზაურები თაყვანს სცემდენ ამ საფლავს.

დღეს კი, ბედის ირონიით, მისი საფლავი შიგ მოიტანა იმ ელექტრონის წისქვილმა, რომელიც გამართა მტკვრის მარცხენა კიდეზე. რასაკვირველია საფლავს ლოდი მოეცლება და ზედ იათაკი იქნება გამართული.

ხალხი მეტად სწუხს, რომ მისი საყვარელს გმირს ხვედრამა ასეთი წილი არგუნა.

მოავრობა მოველით, ალუბლი წლობით თავისუფლებისათვის, მებრძოლი გმირის არსენას ნეშტს მოუხრის ღაწისქვილიდან სხვა ადგილზე გადაასვენოს.

საქართველოს სიძველენი

მეხეთის ძეგლები

ჩვენი გაზეთის მეხეთელი კორესპონდენტი იტყობინება, რომ მეხეთის სვეტიცხოველი მეტად ცუდადში მდგომარეობაშია. საკურთხევლის თაღი განსკდარა და წვიმა ადვილად შადის შიგ.

თითქმის ასეთ მდგომარეობაშია სამთავროს მონასტრის მთავარიც. სათანადო ყურადღებას არავინ მიაქცევს თვით უკვე მონასტერიც.

ალავერდის წმ. მთავარანგელოზის მონასტერი

სოფ. ენისელიდან გვწერენ, რომ ჭიანის ეკლესიების საყვარელი ალავერდის ეკლესია, სადაც არიან დაკრძალულნი მეფენი: მეფე, ულუბანი და ბიძის,— იძარცვება, რაც მისი ფართე ვალავანი საქონლის ბაკად გადაიქცევა.

უჯარმის ხუნაკები

უჯარმაში, აღმოჩენილა გამოქვაბულნი სენაკები. რომლებსაც მოატყუდა უქვეტესი მხატვრობით, წმ. ნინოს ცხოვრებიდან.

თეატრი და მუსიკა

მოსკოვის სამხატრო თეატრის ხელოვანი.

მოსკოვიდან ჩამოვიდა სამხატვრო თეატრის მეორე სტუდიის გამგე და რეჟისორი მჭედლიშვილი. ადგილობრივ პირველ რიცხვებში ჩამოვა თვით სტუდია და სახელმწიფო თეატრში დადგამს რამდენიმე წარმოდგენას. შემდეგ ნომერში ჩვენ მოვათავსებთ ბ-ნ მჭედლიშვილთან საუბარს მოსკოვის ტეატრებზე.

თ. შალიაპინის ავადმყოფობა მომღერალი თ. შალიაპინი მძიმედ ავად არის შაქრის ავადმყოფობით.

ია კარგარეთელმა ახალი რომანსები დასწერა. ამ ჟამად ის დიდ მუსიკალურ ნაწარმოებზე მუშაობს.

თამარ ცბიერი შემოდგომის სეზონზე დაიდგმება მელიტონ ბალანჩივაძის ოპერა „თამარ ცბიერი“.

ბიბლიოგრაფია

ვასილ ბარნოვი ხაზარის სიძლი. ისტორიული რომანი, თბილისი 1922 წ.

გამოვიდა დაუღალავი ვასილ ბარნოვის ახალი რომანი „ხაზარის სიძლი.“ რომანის დრობა მერვე საუკუნე—არაბთა ბატონობა საქართველოში. არაბები იჭერენ მთელს საქართველოს პონტოსისწორიდან. ბიზანტია შეცურილა. იგი სტოვებს საქართველოს, რომელიც ებრძვის სარაცინების მახვილს. არაბები მოდიან დარიალამდე, მაგრამ აქ შეხვდებათ ძლიერი ხაზარეთი, რომელიც ართავს წინააღმდეგ ბრძოლისათვის ეძებს საქართველოს ორიენტაციას. ხაზარეთის ხაკანი თბილელს დედოფლად წმ. არჩილის ქვრივის ასულს შუშანს. ფანატიკური ქრისტიანიზმი ვერ ათქმევინებს შუშანს. ხაკანი გზავნის სარდალს ბლუჩანს, რომელიც მოიტაცებს შუშანს ლაკვასტის ციხიდან მაგრამ დარიალში, საქართველოს საზღვრებზე, შუშანი თავს იწამლავს. რომანში არის მთელი ეპოქა გადმოცემული დიდი დაკვირვებით და ოსტატობით. რომანი შეიცავს 120 გვერდს და ღირს 80,000 მანეთი.

გაშეშებიათ მკვდარ მეღვებს თავი და ტანი
და სიცივისგან ხელმეორედ იხოცებიან.
აგერ ლურჯ ყინულს, ქარისაგან გადმოტანილ,
ეჩილ ვერპარხის ულვაშები მიეკრებია.

ცოცხლად დამარხულ ოკეანეს ახრჩობს ხმელეთი,
მაგრამ ვერ ასწევს სქელ სავანეს იმის ზვირთება.
დიდი თევზები თვალდათხრილი შავ სიბნელეთი
ჩაჩუტებული დაწყობილან ტივის მორებად.

მოთეც ურიგანს ავარდა ძილში ხველება,
უმძიმს ადგომა, მაგრამ მაინც ვერ იგვიანებს.
თავზე დაატყდათ უარესი საშინელება
ცხელ ქვეყნებიდან გამოქცეულ მერიდიანებს.

მოდის ღრიალით თოვნაკრავი და დაკბენილი,
ყინულის ღორბლებს ჰყრის პირიდან ავი ბებერი;
ენით ალოკა თოვლის ფიფქი ძირს დაფენილი
და თეთრ ქარბუქად გადმოჰყარა სულის შებერვით.

გაჰქრა ფები და მტერად უქცია დათვებს ბინები.
შეკრთენ კოშკები, შეჯგუფდნენ, როგორც ლაძმანნი.
მათაც მიუხტა და უშველი ლანძღვა—ვინებით
უელის გარშემო ეხვევა და ფრთებს იხმანის.

აღარა ჰყოფნის სარბიელი უკვდავებო
გასაქანებლად და გარშემო შემოსარბენად.
სად ხარ მეორე პოლიუსის ყრუ ფალავანო;
მოპირდაპირე თავყასული გიხმობს საოკენად!

მისი ველური ხე ავარდნით მთვარე დაშინდა,
შიშისაგანვე თრთის ვარსკვლავი პოლიარული,
მაგრამ ის უკვე ძირს დაეცა და აქაშინდა
თავბრუდახვეული და დაღლილი თავის მორბილით.

მადლობა უფალს, რომ მე იმან ფრთა აშარიდა!
გამოვიპარე: გასათბობად დაბლა ვეშვები.
ამოუყრია ჯერ თავის თეთრ სამარიდან
მამონტს დაცემულს ტამთა უკან გრძელი ეშვები.

ვინ იცის კიდევ რამდენ რამეს წამოვყლებით,
მაგრამ გათენდა და გამოჩნდა მზე ნახევარი.
აი, ჩამსხდარან მარხილებში სამოედები,
და მიაქანებს მათ ძაღლების სწრაფი ჯოგარი.

შემოსულია მონადირეს შავი ტაიგა
და შინ ბრუნდება ნაესიანი და ხელწამსული.
ცეცხლის ნაპირას დაღალულმა ტყავი დაიგო
და ძილში ნახა მან თირითინა ხეზე ასული...

კოშლი ჩაფარი ჩანთიანი დამძრალ ხელებით
დაუარინა რქასტარს თილებს და აგებს ღანაზე.
შე გამახსენდენ ხანგები და მალიელები...
ღმერთო რამდენი ვინმე სცხოვრობს ამ ქვეყანაზე!

III

თავზე მადგიან და მპარსავენ თმას დალაქები,
და მე კი მხიბლავს საკვირველი მზის განთება.
ჰაერში ბზინვით მოცურავენ მუქთა ლაქები
და სათიბებზე ეცემიან თეთრ მანათებად.

აი, გამიღეს ალსავალის ფუძო კარები.
ეს რა ყვითელი სტვერი მოჩანს რა ბურანია?!
შუბლზე ვარსკვლავის და ხიტონის ელვარებით
წინ მიმიძღვება და მასწავლის გზას ურანია.

მალე რუხ თვქას დედამიწა მხრებზე მოიდებს;
მოუჩრის მარიხი და ვენერა სპეტაკ ბროლებად;
შიშის ზარსა სცემს მაფაწინა პლანეტოიდებს
იუპიტერის შორიახლო გამოქროლება.

დაჭანცელ შვილებს მზე აფარებს ღრუბლის ჩვროებს,
მაგრამ მერკურის თავბრუდახვეს ეს მაინც ვერ შველის.
მისდევს ფორმულით კოპერნიკი მალალ სფეროებს
და ტელესკოპით გაჰყვა უკან იმას ჰერშელი.

მოჰყავს კომეტა გაჭცეული ბაწრით გალლეას,
ნეპტუნისაკენ ხელგაშვერით სდევს ლევერიე;
ქვეყნებს უწნავდა ნიუტონი ცივრთა გალიას,
როცა სპექტრების ფერეოულ შუქს შევერიე.

მაგრამ პირაღდე ეფარება ცისფერ საფირონს,
ულრან ხრიალებში მიიმალენ ოქრო და რადი
გაშრისფერ ლაქებს საუკუნის და უპამარის
საწამლავივით მოსდენია ციხვა მაოდი.

და შიგ ცახცახით ჩაძირული ვარსკვლავეთები
შველის ითხოვენ და საშველი აღარსად არის;
გაფითრებულან სასიკვდილო შხამის წვეთებით
ოუნი, პერსეოს და კენტავრის ცხელი ლილაქი.

წივილკივილით მიარღვევენ მას კომეტები
და უკან რჩება მათ ვაძღნარი ქარვა ბოლებით,
უსაზღვროების სიღრმეებში თავ გამეტებით
გადავარდნილან მათი გზები პარაბოლებად.

იქ მზეებია ქვიშასავით დაულეველი,
მაგრამ სულწუხელს მოიწვდებს შავი შეცელი:
ცაითა დებნის და სიერცეების ავი მეველე
ყველგან გარნდება შეამდარეტივით ამღვრეულ ცეცხლით.

დაატარებენ პლანეტები გაყინულები
თავის გულ—მკერდზე დატირებულ მკვდარ ილიონებს:
ვეებერთელა ორბიტები სწვრენ წლებით
საუკუნეთა გულშემზარავ კვადრილიონებს.

სასტიკ ბრძოლაში დაკოდილი მზის გაბელება
შორს ითრევა სისხლიანი გაკვდარებით;
იელვებიან თავყასრუსილ წითელ გველებად
მისი ენების სახარელი კელიპტურები.

ველარ გაუძლო და ეძახის მშობელ ჰერკულეს,—
იგრძნო რომ ცუდად უთავდება ოქრი ვმიაული,—
ხანას ეკეთება დვთის კალთებს და ძმებს ეხვეწებს
და მათ წიაღში მიისწრაფის თავგანწირული.

მას უკან მისდევს დედამიწა მტირალ თვალებით
და გზა იმისი იგრიხება, როგორც სპირალი.
მთვარე გაგიჟდა ათასნაირ მოტრიალებით,—
ახ, სად მიათრევს მას ეს ვილაც მოგრალი ფარალი!

მოჰქრის ბროწყინვალე ჩემპიონი გზის მოთვარებით.
წელიწადები გაქანებულ წლებს მიჰყვებიან,
უკან გარბიან უთვალავი კილომეტრები,
მაგრამ მანძილი სულ ისარი, სულ იგივეა!..

ო, ნუ შეკრთები შემოჭრილ ცეცლის ჩვენებით,
ჩვენო ძველო, საყვარელო მზეო გელიოს,
როცა რაშები დაგვენილით ფიცხელ ქარებით,
როდესაც სითბო და სინათლე გამოგელევის!..

თვალი დაბუჭე ნიომარი და ნაკდომარი:
სულელავლავერი მოჰყვება ლამის ლანდით:
აღარ იქნება მარბილები, კოშლი ჩაფარი,
მადაგასკარი, საქართველო და ისლანდია!..

ძ. ჭიჭინაძე

რედაქტორი: გიორგი ლეონიძე.

ც. ს. ს. მ.

სათბობი მასალის განყოფილება

(სასახლის ქ. № 6. ტელეფ. 5—23.)

ამით აუწყებს ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კერძო ორგანიზაციებს, რომ თანახმად ს. ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტის № 3 გამოცხადებულია გაზეთ „ამიერ-კავკასიის პრავდაში" ა. წ. 16 მაისიდან.

განყოფილებას მიეცა უფლება სანავთო პროდუქტებით ვაჭრობის მონოპოლიისა.

ს. ს. ს. რ. მთელს ტერიტორიაზედ.

განყოფილებას მუდმივად აქვს თავის საწყობებში ბლომად ყოველნაირი სანავთო პროდუქტები, როგორც

ნავთი, მაზუთი, კეროსინი

წონის 0,860-იდან მოტორების და წვრილ ფორსუნკებისთვის

ბენზინი

მაშინის და ცილინდრის ზეთები

ორთქმავალი მანქანების, მამოძრავებლების, ცილინდრის, აგრეთვე ავტომობილების წასასმელად.

განყოფილება წარმოებს ვაჭრობას ზემოხსენებულ პროდუქტებით **წვრილ პარტიებად** და ვაგონები—ცისტერნებით ნაღდით და ხელშეკრულებით, ბითუმად ვაჭრობა თბილისში განყოფილებათა შემდეგ სანავთო საწყობებში შეიძლება,

ნავთსაწყობი: № 1—2 ივერიის ქ., № 11, ტელ. 9—30
№ 2—ნაძალადევი, კახეთის და ნაძალად. ქ. კუთხე ტელ. 5—85
№ 4—მაზუთის შესახ., № 5 ტელ. 3—47
№ 2—კახეთის ქ. № 56
№ 3—ოლღის ქ. № 41
№ 4—ლესელიძის მოედ. № 4
№ 6—ამილახვრის ქ. № 8
№ 7—ლენინის აღმართი, № 59
№ 8—ველიამინოვის ქ. № 10
№ 9—რაზ, ეზეკია ქ. № 14
№ 10—ჩერქეზიშვილის ქ. № 89

№№ 2,4 და 7 დუქნებში აგრეთვე იყიდება **ხის ნახშირი**

შეშის და ქვანახშირის ყიდვა სწარმოებს მასალის საწყობში № 11

დიდუბე, ახალგანძრახული ქ. (ანდრეევის კუთხე).

ს. ს. ს. რ. თამბაქოს ტრესტი

დამფუძნებითი კაპიტალი 6.000.000 მ. ოქროთი
თვიური ტრიალი 40.000.000.000 მან.

ტრესტის მმართველობა ქალ. თბილისი შტაბის, 2 ტელეფონი 12—29.

ბამბის რიგები, 2. კონტორები და განყოფილებანი: ბაქო, ბათუმი, ქუთაისი, ალექსანდროპოლი, ახალქალაქი, ტაშკენტი, თეირანი, თავრიზი და ყაზვინი.

იძლევა თავის თამბაქოს ნაწარმოებს.

ტრესტში ვაჭრობა განსაკუთრებით ბითუმადაა.

ამიერ-კავკასიის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების საგარეო ვაჭრობის

სახალხო კომისარიატი

იღებს რა მონაწილეობას ნიჟნი-ნოვგოროდის იარმუკაზე (1 აგვისტოდან—15 სექტემბრამდე), აცნობებს ყველა დაწესებულებებს, ორგანიზაციებს და კერძო კომერსანტებს, რომელთაც სურს მონაწილეობა მიიღონ იარმუკაზე თავისი საქონლით, რომ იგი კისრულობს ამ საქონლის გადაგზავნას შეღავათიანს, საკომისიო პირობებში თავისი მარშრუტებით.

ცნობებისათვის მსურველი უნდა მიმართონ ყოველ დღე (უქმეებს გარდა) დღის 12—3 საათამდე და საღამოს 7—8 საათამდე ზაკვნეშტორგის ნიჟეგოროდის იარმუკაზე მონაწილეობისათვის არსებულ დროებით ბიუროში (ბარიატინსკის ქ. № 6, ზაკვნეშტორგის სავაჭრო განყოფილების ბინა) ბიუროს თავმჯდომარეს ტ. ს. მელიქოვს ან მის მოადგილეს ს. ლ. კოვალევსკის. ქალაქ გარეშე სახოვენ მიმართონ ზაკვნეშტორგის სათანადო განყოფილებას ადგილობრივ.

ა. კ. ს. ს. რ. საგარეო ვაჭრობის კომისარიატი.

ცეკავშირი

თბილისი, შტაბის ქუჩა № 4 ტელეფ. 1—92

აერთებს 22 რაიონულ კავშირს, 910 კოოპერაციებს 425.000 წევრს

განყოფილება **ბათუმში** და წარმომადგენლობა **სტამბოლში ლონდონში, ბერლინში, საკუთარი გემი— „საქართველოს კოოპერაცია"**

საკომისიო ოპერაციები **საექსპედიციო** კონტორა იღებს დავალებებს გარეშეთაგან.

წარმოებანი: სტამბა, ქსოვის ქარხანა, მექანიკური სახელოსნოები, საკონსერვო ქარხანა, საპნის ქარხანა, ხილის და ბოსტნეულის საშრობი პუნქტები.

მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი

ვეტერინარ ბაქტერიოლოგიურმა ლაბორატორიამ **დაამზადა**

ციმბირის ჭირის (Сибирская язва)

საწინააღმდეგო 1 და 2 ვაკცინები

დოზა ვაკცინისა ღირს 5.000 მანეთი.

ლაბორატორია აწარმოებს ყოველგვარ

დიაგნოსტიურ გამოკვლევებს

(ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულს)

აქვე შეიძლება შეძენა გამოხდილი (Дистилированная) წყლისა.

კობის ქუჩა № 9.

დიდი მომგებიანი ლატარია

საქართველოს დამშეულთა სასარგებლოთ

სცადეთ თქვენი ბედი დაეხმარეთ დამშეულ ძმებს.

ფინანსთა სახალხო კომისარიატი აწყობს დიდ მომგებიან ლატარიას, წესები ლატარიისა და ბილეთების შეძენის შესახებ ცალკე იქნება გამოცხადებული

ფინანსთა სახალხო კომისარიატი

ნება დართ. სამხ. ცენზ. 3000.

სამხედრო სახალხო კომისარიატის სტამბა